

El canvi social i la globalització

Codi: 101144
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	3	1
2503778 Relacions Internacionals	OB	3	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Xavier Rambla Marigot
Correu electrònic: Xavier.Rambla@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Francesc Muñoz Pradas
Roser Nicolau Nos
Sheila González Motos

Prerequisits

Els criteris generals oficials.

Objectius

El curs analitza les relacions internacionals des d'una perspectiva sociològica. Fa servir, sobretot, teories del canvi social, sobre el desenvolupament internacional i sobre la globalització. Inclou també elements de demografia per comprendre la relació entre el desenvolupament internacional i les condicions de vida de la població.

Competències

- Sociologia
- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
 - Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
 - Avaluar la qualitat del propi treball.
 - Buscar fonts documentals a partir de conceptes.

- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, entre gèneres i entre majories i minories ètniques més comunes en les ciències socials.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Relacions Internacionals

- Analitzar casos i fenòmens de lesfera internacional i interpretar textos polítics diversos fent servir les teories polítiques contemporànies.
- Analitzar l'estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda demergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les diferents eines d'anàlisi del sistema internacional contemporani, i dels seus subsistemes funcionals i regionals o geogràfics.
- Utilitzar l'anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els diferents enfocaments teòrics a l'anàlisi del sistema internacional i dels seus subsistemes i a la política internacional europea.
2. Aplicar els diferents enfocaments teòrics, amb aproximació constructivista, a l'actuació de les organitzacions internacionals.
3. Aplicar la varietat de lectures ideològiques de la desigualtat a un país que no sigui Espanya.
4. Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
5. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
6. Avaluar la qualitat del propi treball.
7. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
8. Comparar aquestes explicacions en diferents països.
9. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'estructura social.

10. Definir els conceptes més comuns utilitzats per explicar les desigualtats.
11. Definir els conceptes necessaris per entendre l'estructura social.
12. Definir i relacionar els principals conceptes analítics de les relacions internacionals amb el procés d'integració europeu.
13. Definir les implicacions dels principals debats sociològics sobre l'estructura social.
14. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
15. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
16. Desenvolupar i aprofundir el coneixement històric, teòric i conceptual sobre els orígens, les relacions externes i els processos polítics de la Unió Europea (UE).
17. Entendre el procés de la integració política europea en el context de la Guerra Freda.
18. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'estructura social.
19. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
20. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
21. Identificar i analitzar diferents fonts d'informació sobre les relacions internacionals de la UE.
22. Identificar les implicacions d'aquests enfocaments per entendre l'estructura social.
23. Identificar-ne la validesa per explicar la realitat social d'Espanya i de Catalunya.
24. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
25. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
26. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
27. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
28. Relacionar aquests debats generals amb els seus supòsits epistemològics i deontològics.
29. Relacionar les definicions i les explicacions de la desigualtat amb els debats teòrics i metodològics generals.
30. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
31. Utilitzar els enfocaments teòrics i metateòrics per analitzar l'impacte de la globalització en la seguretat, l'economia i la societat, tant a escala transnacional i estatal com en les diferents organitzacions internacionals.
32. Utilitzar l'anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.
33. Valorar casos concrets de canvi i de continuïtat en el sistema internacional, en els principals subsistemes regionals (europeu, americà, asiàtic) i en els subsistemes econòmic i de seguretat.

Continguts

1. L'emergència de la governança global.
2. L'Índex de Desenvolupament Humà: ingrés, salut i educació dels homes i les dones.
3. Transformacions socio-econòmiques.
4. Globalització política.
5. Globalització econòmica.
6. La globalització i les desigualtats de classe i gènere.

Metodologia

L'assignatura s'organitza a partir de tres estructures d'aprenentatge:

- En primer lloc les classes magistrals, adreçades a l'aproximació i emmarcament dels conceptes teòrics centrals i el debat de continguts.

- En segon terme, els seminaris de revisió de lectures sobre els principals aspectes del temari i d'aprofundiment i discussió dels mateixos.
- Per últim, els seminaris de demografia, on es proporcionaran eines d'anàlisi demogràfic per a abordar el desenvolupament. Es tracta d'una assignatura presencial, que serà complementada amb aportacions de la professora a través del campus virtual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	8, 13, 14, 28, 29
Seminari sobre el desenvolupament en un país (professorat Demografia, matí)	15	0,6	3, 6, 7, 14, 15, 29, 30
Seminari sobre lectures i estudis de cas	15	0,6	3, 6, 8, 13, 14, 15, 28, 29, 30
Tipus: Supervisades			
Activitats d'avaluació	7	0,28	6
Tutories	15	0,6	6, 7, 14, 15, 19
Tipus: Autònomes			
Analysis	24	0,96	6, 7, 8, 13, 14, 15, 19, 30
Lectura, estudi, reflexió teòrica (preguntes sobre lectures i assaig)	43	1,72	3, 6, 8, 13, 14, 15, 19, 28, 29

Avaluació

Aquesta assignatura es regeix per un sistema d'avaluació contínua. No obstant això, els estudiants podran fer una prova única de recuperació d'acord amb unes determinades condicions:

- L'estudiant aprova l'assignatura si supera l'avaluació contínua, formada per tres activitats: demografia (40%), assajos sobre lectures (30%) i treball sobre globalització (30%). Els estudiants comptaran amb el seguiment del professorat per fer aquestes activitats, el qual com a mínim consistirà a comentar la seva feina en seminaris o en tutories. Per aprovar l'avaluació contínua, cal que l'estudiant hagi lliurat totes les activitats, n'hagi aprovat almenys dues, i hagi obtingut una mitjana igual o superior a 5.
- L'estudiant haurà de fer la recuperació per aprovar si ha completat almenys dues activitats i ha obtingut una nota entre 3.5 i 4.9, i també, si ha suspès més d'una activitat (encara que la seva mitjana sigui igual o superior a 5). En canvi, no podrà fer la prova de recuperació, i suspendrà tota l'assignatura, l'estudiant que no hagi obtingut una mitjana de 3.5 o no hagi presentat almenys dues de les tres activitats de l'avaluació contínua.
- Es donarà per suspesa l'assignatura, sense opció de recuperació, si la mitjana de totes les activitats és inferior a 3.5 o l'estudiant no ha fet dues activitats.

La prova única de recuperació és basarà en les tres activitats de l'avaluació contínua (lectures, treball i exercicis de demografia). Cadascun dels dos grups de docència (matí o tarda) anunciarà amb prou antelació el mode de la prova (presencial o en línia). Tant en un cas com l'altre, la data de l'examen o del lliurament coincidirà amb el dia que la Facultat fixi com a data de recuperació per a l'assignatura. Per aprovar-la, serà imprescindible respondre'n totes les preguntes. La nota de la recuperació substituirà totes les notes de l'avaluació continuada i no podrà ser superior a 5.

Els estudiants que repeteixin l'assignatura s'han de posar en contacte amb els professors durant la primera setmana de curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi demogràfica del desenvolupament a un país	40	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33
Escriure un assaig sobre la globalització	30	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 19, 20, 28, 29, 30, 32, 33
Preguntes sobre lectures	30	2	0,08	3, 6, 8, 13, 19, 28, 29

Bibliografia

Canvi social i governança global

Evans, P.B.; Rueschemeyer, D.; Skocpol, Th. (1985) *Bringing the state back in*. Cambridge: Cambridge Univ Press.

Hall, P.A.; Taylor, R. C. R. (1996) Political Science and the Three Institutionalisms. *Political Studies*, XLIV: 936-957.

Scholte, J.A. (2014). Reinventing global democracy. *European Journal of International Relations*, 20(1): 3--28

Sztompka, P. (1993) *Sociología del cambio social*. Madrid, Alianza.

Tarrow, S. (1997) *El Poder en movimiento: los movimientos sociales, la acción colectiva y la política* Madrid: Alianza.

Tilly, Ch. (1991[1984]) *Grandes estructuras, procesos amplios, comparaciones enormes* Madrid: Alianza.

Veremic, V. and Sachs, J. D. (2014) The United Nations in the Age of Sustainable Development. *The Economic and Social Review*, 45(2): 161-188

Desenvolupament

Benavot, A. and Resnik, J. (2007) Lessons from the Past: A Comparative Socio-Historical Analysis of Primary and Secondary Education. In: A. Benavot, J. Resnik and J. Corrales (ed) *Global Educational Expansion. Historical Legacies and Political Obstacles*. Cambridge (MA): American Academy of Arts and Science.

Carnoy, M. (2007) [Cuba's academic advantage](#). *Centre for Latin American Studies (UC Berkeley)*, Fall: 39-41.

Evans, P. (2004) "Development as Institutional Change: The Pitfalls of Monocropping and the Potentials of Deliberation", *Studies in Comparative International Development*, 38(4): 30-52.

Fogel, R. W. (2004) Health, nutrition and economic growth. [Economic Development and Cultural Change](#) 52(3), pp. 643-658

Inglehart, R. (2005) *Modernization, Cultural Change and Democracy. The Human Development Sequence*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kuhn, R. (2010). Routes to Low Mortality in Poor Countries Revisited. *Population and Development Review*. 36(4): 655-692

Martinussen, J. (2003) *Society, State and Market: a guide to competing theories of development* London: Zed Books.

Douglass C. North, John Joseph Wallis, Steven B. Webb and Barry R. Weingast (2011) Limited Access Orders: Rethinking the Problems of Development and Violence, *Journal of Economic Literature (Stanford University)*, Codes O-1, H-1, P-5, 19 page

Santos, B. S. (2005) *El milenio huérfano*. Madrid: Trotta.

Sen, A. (2001) *Development as freedom*. Oxford: Oxford Univ Press. (en esp: 2000, *Desarrollo y Libertad*. Madrid: Planeta).

Globalització

Appadurai, A. (2001) *Globalization*. Durham: Duke University Press.

Bauman, Z. (2000) *Globalization: the Human Consequences* London: Polity.

Castells, M. (1997-8) *La era de la información* 3 vols Madrid: Alianza.

Dryzek, J. (2012). *Global Civil Society: The Progress of Post-Westphalian Politics*. *Annual Review of Political Science*, 15: 101-119.

Enloe, C. (2004) *Margins, Silences, and Bottom Rungs: How to Overcome the Underestimation of Power in the Study of International Relations*. In: Enloe, C. *The Curious Feminist. Searching for Women in the New Age of Empire*. Berkeley: University of California Press.

Harvey, H. (2009) *Is this really the end of neoliberalism?*, Counterpunch, March 13,

Held, D. & McGrew, Goldblatt, D. & Perraton, J. (2000). *Global transformations. Politics, Economics and Culture*. Cambridge, Polity.

Held, D. (2007) *Globalization theory: approaches and controversies*. Malden: Polity.

Hirst, P. & Thompson, G. (1999) *Globalization in Question* Malden: Polity Press.

Kaplinsky, Raphael (2008). *What Does the Rise of China Do for Industrialisation in Sub-Saharan Africa?* *Review of African Political Economy*, 35(115) pp. 7-22.

Paus, E. (2012). *Confronting the Middle Income Trap: Insights from Small Latecomers*. *Studies in Comparative International Development*. 47(2): 115-138.

Piketty, Th. & Saez, E. (2014) *Inequality in the long run*, *Science*, 344 (6186): 838-842

Santos, B.S. and Rodriguez-Garabito, C. (2005) *Law and Globalization from Below*. Cambridge (UK): Cambridge Univ. Press.

Sassen, S. (2006) *Territory, authority, rights: from medieval to global assemblages*. Princeton: Princeton Univ Press.

Sassen, S. (2007) *Una sociología de la globalización*. Buenos Aires: Katz.

Sklair, L. (1997) "Social movements for global capitalism: the transnational capitalist class in action", *Review of International Political Economy*, 4(3), pp. 514-538.

Stiglitz, J. (2010) "The Financial Crisis of 2007-2008 and its Macroeconomic Consequences," in *Time for a Visible Hand: Lessons from the 2008 World Financial Crisis*, (S. Griffith-Jones, J.A. Ocampo, and J.E. Stiglitz, eds.), Initiative for Policy Dialogue Series, Oxford: Oxford University Press, 2010, pp. 19-49

Walby, S. (2009) *Globalization and inequalities: complexity and contested modernities*. London: Sage.

Waltz, K. (2000) Structural Realism after the Cold War, *International Security*, Vol. 25, No. 1 (Summer, 2000), pp. 5-41